

Perustuslakivaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asumisneuvonnan tuesta kunnille vuosina 2023–2027

Ympäristövaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asumisneuvonnan tuesta kunnille vuosina 2023–2027 (HE 129/2022 vp): Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava ympäristövaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Matleena Haapala, ympäristöministeriö
- professori Mikael Hidén
- apulaisprofessori Ida Koivisto
- professori Kirsi Kuusikko

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki asumisneuvonnan tuesta kunnille vuosina 2023—2027.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023 ja olemaan voimassa 31.12.2027 saakka.

Esitykseen sisältyvissä säätämisyjärjestysperusteluissa lakiehdotuksia tarkastellaan perustuslain 6 §:ssä säädetyn yhdenvertaisuuden, 19 §:n 4 momentissa säädetyn julkisen vallan tehtävän edistää oikeutta asuntoon ja 124 §:ssä julkisen hallintotehtävän antamisesta muulle kuin viranomaiselle säädetyn kannalta.

Hallitus katsoo, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Hallitus pitää kuitenkin suotavana, että perustuslakivaliokunta antaisi asiasta lausunnon.

Valiokunnan lausunto PeVL 56/2022 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

(1) Laissa ehdotetaan säädettäväksi kunnille ja kuntayhtymille myönnettävistä valtionavustuksista, joita kunnat voisivat käyttää asumisneuvontapalvelujen tuottamiseen, kehittämiseen ja laajentamiseen. Avustuksia myöntäisi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA.

(2) Ehdotettavan lain tavoitteena on parantaa asumisneuvonnan saatavuutta. Asumisneuvonnalla ennaltaehkäistään asumiseen liittyviä ongelmia sekä niistä johtuvaa asunnon menettämistä ja asunnottomuutta. Asumisneuvontaan ehdotetaan suunnattavaksi voimavaroja, jotta sitä olisi aiempaa useammassa kunnassa tarjolla kaikissa asukasryhmissä riippumatta siitä, onko kyseessä omistusasuminen, vuokrasuhde julkisen tai yksityisen vuokranantajan kanssa vai muu asunnon hallintaperuste. Tavoitteena on myös palvelujen nykyisen monipuolisuuden säilyminen siten, että kunnat voivat kehittää asumisneuvontaa omista lähtökohdistaan ja järjestöt voivat edelleen tarjota täydentäviä palveluja.

(3) Ehdotetun lain mukaisilla valtionavustuksilla lisätään valtion rahallista tukea kunnille asumisneuvonnan tarjoamiseen asukkailleen. Avustusten sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:sta saatavan muun tuen avulla tarkoitus on neuvonnan saatavuuden lisäksi parantaa sen laatua ja asemaa osana alueellisia palveluverkostoja. Ehdotuksessa on siten kyse perustuslain 19 §:n 4 momentin toteuttamisesta kuntien ja valtion yhteistyöllä, jossa ovat mukana myös hyvinvointialueet sekä muita kuin viranomaistoimijoita.

(4) Esitykseen sisältyy varsin laajat säätämisyjärjestystä koskevat perustelut, joissa käsitellään erityisesti perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuuteen ja 124 §:ssä julkisen hallintotehtävän antamisesta muulle kuin viranomaiselle säädettyyn liittyviä seikkoja. Perustuslakivaliokunnalla ei ole huomautettavaa perusteluissa tältä osin esitettyihin johtopäätöksiin.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Perustuslakivaliokunta esittää,

että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Valiokunnan lausunto PeVL 56/2022 vp

Helsingissä 27.10.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä sd

varapuheenjohtaja Heikki Vestman kok

jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr

jäsen Jukka Gustafsson sd

jäsen Hannu Hoskonen kesk

jäsen Olli Immonen ps

jäsen Hilikka Kemppi kesk

jäsen Mikko Kinnunen kesk

jäsen Jukka Mäkynen ps

jäsen Sakari Puisto ps

jäsen Ville Valkonen kok

jäsen Tuula Väättäinen sd

varajäsen Wille Rydman wr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen